

Sygn. akt III AUa 1647/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Goss-Kokot
Sędziowie:	SSA Jolanta Cierpiał (spr.) del. SSO Sylwia Dembska
Protokolant:	inspektor ds. biurowości Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2014 r. w Poznaniu

sprawy z wniosku **W. D.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Z.**

o wysokość emerytury

na skutek apelacji W. D. oraz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 28 czerwca 2013 r. sygn. akt IV U 4275/12

1. **oddala apelację W. D.;**

2. **oddala apelację pozwanego.**

del. SSO Sylwia Dembska	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Jolanta Cierpiał (spr.)
-------------------------	-----------------------	-----------------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 lipca 2012r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przeliczył emeryturę rolniczą W. D. od dnia 1 maja 2012r. wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 24 maja 2012 roku zobowiązujący pozwanego organ rentowy do przeliczenia emerytury przy uwzględnieniu całego okresu podlegania ubezpieczeniu rolniczemu i społecznemu

W. D. odwołał się od powyższej decyzji i wniósł o jej zmianę i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Jego zdaniem dokonano błędnych ustaleń faktycznych będących podstawą wydania zaskarżonej decyzji co doprowadziło do błędnego przeliczenia emerytury. W wyniku dokonanych błędnych ustaleń ustalona emerytura została naliczona w zaniżonej wysokości. Zdaniem odwołującego nie zostały uwzględnione przez organ rentowy jego wszystkie lata pracy. Źle policzono też niektóre okresy ubezpieczenia.

Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2013r., sygn. IV U 4276/12, Sąd Okręgowy w Zielonej Górze:

1) zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przy przeliczeniu emerytury odwołującego W. D. jego staż pracy wynosi za okresy:

- od 15. V.1975r. do 31.V.1975r. – 17 dni,
- od 23.XII.1964r. do 17.X.1969r. – 4 lata 9 miesięcy i 26 dni,
- od 22. X.1969r. do 5. I.1973r. – 3 lata 2 miesiące i 15 dni,
- od 24. I. 1973r. do 14.V.1975r. – 2 lata 3 miesiące i 22 dni,
- od 2. V.1980r. do 30.IX.1981r. – 1 rok 4 miesiące i 30 dni.

2) oddalił odwołanie w pozostałej części;

3) nie obciążył pozwanego kosztami procesu.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

W. D. urodzony w dniu (...) był uprawniony do renty rolniczej od 2000r.

Decyzją z dnia 3 października 2007 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego od dnia 1 października 2007r. przyznał odwołującemu emeryturę rolniczą w wysokości dotychczas pobieranej renty.

Decyzją z dnia 13 lutego 2012r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił odwołującemu prawa do zbiegu dwóch świadczeń, z uwagi na to, że emerytura rolnicza była świadczeniem wyższym niż emerytura pracownicza przyznana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze prawomocnym wyrokiem z dnia 24 maja 2012r. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o wypłatę świadczenia. Wniosek odwołującego o przeliczenie emerytury przy uwzględnieniu całego okresu podlegania ubezpieczeniu rolniczemu i społecznemu przekazał Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego jako właściwej do jego rozpoznania.

Decyzją z dnia 5 lipca 2012 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczaniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008 r., Nr 50, poz.291 z późn.zm.) przeliczył emeryturę rolniczą odwołującego od dnia 1 maja 2012r.

Do ustalenia części składkowej przyjęto:

- 1) 0,04 lat prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia przed dniem 01.07.1977 r. po 0,5 % emerytury podstawowej za każdy rok, jednak nie wcześniej niż 25 lat przed spełnieniem warunków nabycia prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia,
- 2) 1,25 lat opłacane składki na Fundusz Emerytalny Rolników przepadające w okresie od 01.07.1977r. do 31.12.1982 r. po 1 % emerytury podstawowej za każdy rok.

- 3) 21,40 lat opłacania składki na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego rolników w okresie od 01.01.1983 r. do 31.12.1990 r. łącznie po 1 % emerytury podstawowej za każdy rok,
- 4) 0,25 lat podlegania innemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu po dniu 31.12.1990 r. po 1% emerytury podstawowej za każdy rok,
- 5) 16,62 lat podleganiu innemu ubezpieczeniu społecznemu, który to okres przelicza się półtorakrotnie i wynosi 24.93 zł po 1 % emerytury podstawowej za każdy rok,
- 6) 2,55 lat podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pobierania świadczeń dla bezrobotnych z tytułu działalności kombatanckiej, z tytuł czynnej służby wojskowej, po 1% emerytury podstawowej z każdy rok.

Decyzją z dnia 5 lipca 2012r. Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego dotyczącą przeliczenia emerytury ze skutkiem od dnia 1 maja 2012r. wyliczono odwołującemu emeryturę według obowiązujących zasad przy przyjęciu prawidłowej kwoty emerytury podstawowej. Wyliczenie emerytury rolniczej nastąpiło wg zasad określonych w art. 25 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Wskaźniki wynikające z okresów zatrudnienia są prawidłowe, biorąc pod uwagę, że odpowiedni wskaźnik procentowy za okres podlegania ubezpieczeniu, przysługuje za pełny rok. W przypadku niepełnych lat należało wyliczyć, jaki jest stosunek tego okresu w odniesieniu do roku.

W decyzji z dnia 5 lipca 2012r. nie uwzględniono okresu 2 lat, 2 miesięcy i 25 dni podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu praktycznej nauki zawodu odwołującego w okresie 1 sierpnia 1960 r. do 25 października 1962r.

Okres tego ubezpieczenia jest potwierdzony przez ZUS Oddział we W. pismem z dnia 13 stycznia 2012r.

Powyższy stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz aktach ZUS.

Mając powyższe na uwadze oraz przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie jest tylko częściowo zasadne.

W wyniku przeanalizowania zastrzeżeń odwołującego co do sposobu wyliczenia emerytury w zaskarżonej decyzji, należało je uznać zdaniem Sądu I instancji za nieuzasadnione. Sąd meriti w tym zakresie wskazał na opinię biegłej. W ocenie biegłej wskaźniki wynikające z okresów zatrudnienia wyliczone w zaskarżonej decyzji są prawidłowe biorąc pod uwagę, że odpowiedni wskaźnik procentowy za okres podlegania ubezpieczeniu, przysługuje za pełny rok. W przypadku lat niepełnych należy wyliczyć jaki jest stosunek tego okresu w odniesieniu do roku (sposób wyliczenia KRUS szczegółowo wyjaśnił w piśmie procesowym z dnia 2 stycznia 2013r.).

Biegła zdaniem Sądu Okręgowego niezasadnie jednak uznała, że w zaskarżonej decyzji organ błędnie nie uwzględnił odwołującemu okresu 2 lat 2 miesięcy i 25 dni podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu praktycznej nauki zawodu tj. okresu od 1 sierpnia 1960 r. do 25 października 1962r. Sąd I instancji wskazał, że okres ten skoro został uwzględniony przy ustaleniu prawa do emerytury pracowniczej przyznanej przez ZUS decyzją z dnia 13 lutego 2012r. , nie może być doliczony przy ustaleniu prawa do renty rolniczej w decyzji , która zapadła później. Wynika to z art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Sąd I instancji w pełni podzielił stanowisko biegłej, że także zarzut odwołującego odnośnie nie doliczenia wszystkich okresów ubezpieczenia w pierwszej decyzji nie znajduje uzasadnienia. W aktach KRUS znajdują się wyliczenia okresów zatrudnienia, w których wykazano wszystkie udokumentowane okresy zatrudnienia łącznie ze służbą wojskową. Przyjąć zatem należy, że w decyzji z dnia 3 października 2007r. przyznającej emeryturę w wysokości

dotychczas pobieranej renty uwzględniono wszystkie udokumentowane okresy zatrudnienia. Inne wyliczenia okresów zatrudnienia pomiędzy w/w datami w aktach KRUS nie występują.

Niezasadny okazał się również, zdaniem Sądu I instancji, zarzut nieprawidłowego ustalania przez KRUS ilości lat, miesięcy i dni (w tym ostatnim przypadku oczywiście poza korektą dokonana przez sąd w wyroku). KRUS w sposób prawidłowy zastosował w tym względzie zapis art. 21a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Podkreślenia wymaga fakt, że stosowanie jako przelicznika 30 dni za miesiąc i 360 dni za rok funkcjonuje nie tylko przy sumowaniu okresów ale również przy dzieleniu kiedy ustalano wysokość świadczenia. Tak więc ustalając ilość lat nie dzielono liczby dni przez 365 lecz przez 360 co dawało wyższy wskaźnik procentowy dla ubezpieczonego. Nie był on zatem poszkodowany takim sposobem przeliczania okresów ubezpieczenia.

Za częściowo uzasadnione należało uznać, zdaniem Sądu I instancji, zarzuty zawarte w piśmie z dnia 17 maja 2013r. w zakresie mylnego, o jeden dzień, ustalania długości okresów składkowych. O jeden dzień w każdym przypadku należało wydłużyć owe okresy. Zatem wskazując na powyższe, Sąd I instancji w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt. I sentencji wyroku.

Odwołanie wnioskodawcy w pozostałym zakresie nie zasługiwało na uwzględnienie i w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt. II sentencji wyroku.

Orzeczenie zawarte w pkt. III zawierało rozstrzygnięcie dotyczące kosztów wydane w oparciu o przepis art. 100 k.p.c.

Powyższy wyrok w zakresie pkt. I sentencji wyroku zaskarżył organ rentowy apelacją z dnia 30 lipca 2013r. Apelujący KRUS zarzucił Sądowi I instancji:

1) błędne wyliczenie długości okresów ubezpieczenia wymienionych w sentencji wyroku, podczas gdy okresy te wynoszą zdaniem KRUS odpowiednio:

- od 23 grudnia 1964r. do 17 października 1969r. – 4 lata 9 miesięcy i 25 dni,

- od 22 października 1969r. do 5 stycznia 1973r. – 3 lata 2 miesiące i 14 dni,

- od 24 stycznia 1973r. do 14 maja 1975r. – 2 lata 3 miesiące i 21 dni,

- od 15 maja 1975r. do 31 maja 1975r. – 16 dni,

- od 2 maja 1980r. do 30 września 1981r. – 1 rok 4 miesiące i 39 dni.

2) naruszenie prawa materialnego przez jego nie zastosowanie, tj. art. 21a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący KRUS wniósł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania również w pkt. 1 wyroku, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Powyższy wyrok w zakresie pkt. I i III sentencji zaskarżył również W. D. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. Apelujący zarzucił Sądowi I instancji:

1) niewyjaśnienie wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia;

2) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób nieszlachetny;

3) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 21a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Wskazując na powyższe, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zarzuty zawarte w obu apelacjach są bezzasadne, a zatem należało je oddalić.

Sąd I instancji, wbrew zarzutom apelacji, prawidłowo prowadził postępowanie dowodowe, w tym z wykorzystaniem wiedzy specjalistycznej (art. 278 § 1 k.p.c.), a nadto trafnie wskazał i zinterpretował przepisy prawa materialnego mające zastosowanie w sprawie, z zastrzeżeniami i uzupełnieniem o którym poniżej.

Na wstępie przytoczyć należy przepisy prawa materialnego mające zastosowanie w sprawie.

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 2008 r. Nr 50, poz. 291 z późn. zm.) do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

2. Okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

3. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.

Zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej część składkową ustala się przyjmując po 1 % emerytury podstawowej za każdy rok podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, z uwzględnieniem ust. 2-7. Niepełne lata przelicza się odpowiednio, z uwzględnieniem art. 21a.

2. Do liczby lat, o których mowa w ust. 1, dolicza się liczbę lat:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w okresie od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 31 grudnia 1990 r.;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym w okresie od dnia 1 lipca 1977 r. do dnia 31 grudnia 1982 r., za który była opłacana składka na Fundusz Emerytalny Rolników;
- 3) (uchylony);
- 4) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym - bez podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu - po ukończeniu 16. roku życia, przypadających przed dniem 1 lipca 1977 r., jednak nie wcześniej niż 25 lat przed spełnieniem warunków nabycia prawa do emerytury rolniczej lub renty inwalidzkiej rolniczej.

2a. Do liczby lat, o których mowa w ust. 1, dolicza się również liczbę lat:

- 1) podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz podlegania zaopatrzeniu emerytalnemu przypadającemu po tej dacie,

2) działalności kombatanckiej, działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz podlegania represjom wojennym i okresu powojennego, określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,

3) odbywania czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo zastępczych form tej służby, przypadających przed dniem 1 stycznia 1999 r.

- jeżeli z tego tytułu ubezpieczonemu nie przyznano emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

2b. Przepisu ust. 2a nie stosuje się przy ustalaniu wysokości emerytury rolniczej dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.

3. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, za rolnika i jego małżonka opłacono roczną składkę na ubezpieczenie społeczne rolników indywidualnych i członków ich rodzin w wysokości wyższej niż 120 % przeciętnej emerytury podstawowej w danym roku, zamiast jednego roku przyjmuje się okres dłuższy, odpowiadający wskaźnikowi indywidualnego wymiaru składki w danym roku. Wskaźnik ten oblicza się w następujący sposób:

1) kwotę opłaconej składki rocznej wymierzonej od hektarów przeliczeniowych i działów specjalnych oraz od osób ubezpieczonych w danym gospodarstwie rolnym, z wyjątkiem domowników, dzieli się przez liczbę tych osób; przy ustalaniu kwoty opłaconej składki wlicza się również kwoty przyznanych ulg i zwolnień, nie wlicza się jednak nieopłaconej części składki za 1990 r., jeżeli jej opłacenie było dobrowolne;

2) tak obliczoną kwotę dzieli się przez 120 % przeciętnej emerytury podstawowej w danym roku.

4. Okresy, o których mowa w ust. 2a pkt 1, przelicza się w wymiarze półtorakrotnym. Nie dotyczy to jednak okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pobierania świadczeń dla bezrobotnych.

5. Za każdy rok przypadający w okresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, przyjmuje się 0,5 % emerytury podstawowej.

6. Jeżeli uprawniony do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu łącznie z okresami, o których mowa w ust. 2 i 2a, krócej niż przez 5 lat, przyjmuje się, że okres opłacania składki wynosi 5 lat.

7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się, jeżeli całkowita niezdolność do pracy powstała wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej. W takim przypadku uprawnionemu do okresu opłacania składki dolicza się okres dzielący go od osiągnięcia wieku 60 lat.

8. Minister Pracy i Polityki Socjalnej ogłosi w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" przeciętną roczną wysokość emerytury podstawowej w latach 1983-1990.

W pierwszej kolejności odnieść należało się do zarzutów apelacji W. D.. Tu wskazać należy na prawidłowe rozważania Sądu I instancji w zakresie braku możliwości zaliczenia do stażu pracy przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej okresu od 1 sierpnia 1960r. do 25 października 1962r. Okres ten, co trafnie wskazał Sąd I instancji, został uwzględniony przy ustalaniu prawa do emerytury pracowniczej z ZUS, a wynika to z decyzji z dnia 13 lutego 2012r. Niewątpliwie pozostałe okresy ubezpieczenia pracowniczego zostały apelującemu doliczone jako, że w przeciwieństwie do okresu objętego sporem zostały one wskazane przez W. D. we wniosku o rentę rolniczą złożonym w 1991r. , a więc jeszcze przed uzyskaniem świadczenia z ZUS. Przy tym okres od 1 sierpnia 1960r. do 25 października 1962r. wnioskodawca udokumentował w KRUS już po przyznaniu świadczenia z ZUS. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, wobec powyższego sporny okres nie może być zaliczony jako okres stażowy przy przyznawaniu emerytury rolniczej. Wskazany powyżej przepis prawa materialnego należy czytać literalnie, a jego interpretacja jest jednoznaczna, zatem próba podważenia interpretacji zaprezentowanej przez Sąd I instancji w wywiedzionej apelacji jest bezzasadna. Na marginesie wskazać należy, że w apelacji pełnomocnik odwołującego wskazał jedynie,

że nie zgadza się z argumentacją Sądu w tym zakresie, jednak nie podniósł argumentów, które wskazują na błędne rozważania sądu meriti.

W tym zakresie opinia biegłej ma drugorzędne znaczenie, bowiem zadaniem biegłego nie jest interpretowanie przepisów prawa, a jedynie pomoc Sądowi w interpretacji stanu faktycznego. Biegła w niniejszej sprawie nie była uprawniona do wypowiedzania się w zakresie zaliczenia spornego okresu od 1 sierpnia 1960r. do 25 października 1962r., bowiem wobec brzmienia art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, spór ten nie mógł być poddany pod analizę biegłemu.

Również w zakresie interpretacji art. 21a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników pełnomocnik apelującego ograniczył się w wywiedzionej apelacji do stwierdzenia, że błędne są rozważania Sądu I instancji w tym zakresie, jednak bez wskazania własnej interpretacji tego przepisu. Zgodnie z art. 21a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przy ustalaniu liczby lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu dodaje się poszczególne okresy podlegania ubezpieczeniu obejmujące lata, miesiące i dni. Okresy niepełnych miesięcy podlegania ubezpieczeniu oblicza się w dniach. Sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 30 dni kalendarzowych; sumę miesięcy zamienia się na lata, przyjmując pełne 12 miesięcy za jeden rok.

Przy tym zgodnie z art. 6 pkt 11 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ilekroć w ustawie jest mowa o ubezpieczeniu emerytalno-rentowym - rozumie się ubezpieczenie emerytalno-rentowe określone w ustawie. Z kolei zgodnie z art. 6 pkt 6 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ilekroć w ustawie jest mowa o przepisach emerytalnych - rozumie się przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.).

Wobec powyższego należy przywołać w zw. z art. 52 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przepis § 31 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011r., nr 237, poz. 1412). Zgodnie z tymże przepisem przy obliczaniu okresu składkowego i nieskładkowego dodaje się, osobno dla każdego z tych okresów, poszczególne lata, miesiące i dni. Okresy niepełnych miesięcy oblicza się w dniach. Sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 30 dni kalendarzowych; sumę miesięcy zamienia się na lata, przyjmując pełne 12 miesięcy za jeden rok. Jeżeli w zaświadczeniu stwierdzającym okresy zatrudnienia są podane dniówki robocze, a nie okresy zatrudnienia, sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 22 dni robocze, a za okresy przed dniem 1 stycznia 1981 r. - 25 dni roboczych.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2006r. (I UK 286/05) przepis ten wskazuje więc dwa sposoby obliczania okresów zatrudnienia (okresów składkowych i nieskładkowych) mających istotny wpływ na powstanie prawa do świadczeń oraz ich wysokość. Pierwszy z nich nakazuje przeliczenie okresów zatrudnienia na lata, miesiące i dni (zdanie pierwsze) oraz obliczenie dni z niepełnych miesięcy zatrudnienia (zdanie drugie). Tego sposobu dotyczy reguła zamiany pełnych 12 miesięcy za rok oraz dni na miesiące - "przyjmując 30 dni kalendarzowych za miesiąc". Przez okresy "niepełnych miesięcy zatrudnienia" należy rozumieć te miesiące, w których zatrudnienie trwało krócej niż miesiąc kalendarzowy, czyli wówczas, jeśli nie było wykonywane przez wszystkie dni konkretnego miesiąca, w szczególności, gdy rozpoczęło się po pierwszym dniu miesiąca, względnie zakończyło się przed ostatnim jego dniem. Drugą regułą obliczania okresów zatrudnienia przewiduje zdanie ostatnie tego przepisu odnoszące się - przede wszystkim - do tak zwanych pracowników dniówkowych. Tym niemniej apelujący nie był pracownikiem dniówkowym, stąd brak podstaw do rozważań w tej mierze.

Wskazać w tym miejscu należy, iż wprowadzicie powoływany wyrok Sądu Najwyższego zapadł na gruncie nieobowiązujących już przepisów jednakże sam § 31 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasady wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983r., nr 10, poz.49 ze zm.) zmienił się jedynie o tyle , że zamiast zapisu dotyczącego okresów zatrudnienia przepis ten posługuje się określeniem okresów składkowych i nieskładkowych. Z całą pewnością jednak także w obecnie obowiązującym stanie prawnym tak do wyliczenia okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno rentowemu (z art. 21a) jak i okresów

zatrudnienia - okresów składkowych i nieskładkowych (z § 31) nie ma zastosowania art. 114 k.c., zgodnie z którym za rok przyjmuje się 365 dni.

W zakresie zarzutów apelacji KRUS wskazać należy, iż Sąd I instancji zasadnie przychylił się częściowo do odwołania W. D. i przyjął jego wyliczenia okresów stażu pracy za prawidłowe zmieniając w tej mierze decyzję w pkt. I wyroku. Sąd Apelacyjny po analizie stanu faktycznego oraz wyjaśnień odwołującego z pisma z dnia 17 maja 2013r. stwierdza, że takie stanowisko Sadu Okręgowego jest właściwe i zgodne z przywołanymi przepisami. Organ rentowy nie kwestionował dat początkowych i końcowych okresów, jednak wyliczając ilość dni łącznie tych okresów zaniżył ich wymiar, choć zniżenie to było minimalne.

Niemożliwym przy tym jest odnieść się do sposobu wyliczenia apelującego KRUS np.: okresu od 15 maja 1975r. do 31 maja 1975r. , który to okres ma niewątpliwie 17 dni, a nie jak przyjął organ rentowy 16 dni. Zauważyć przy tym należy, iż organ rentowy przy wyliczaniu innego okresu tj. od 6 stycznia 1973r. do 20 stycznia 1973r. - przyjmuje z kolei prawidłowo 15 dni.

Sąd Apelacyjny stwierdza zatem, że wyliczenia wskazane przez Sąd Okręgowy są prawidłowe.

W konsekwencji brak było zatem podstaw do uwzględnienia zarówno zarzutów w zakresie naruszenia postępowania, jak i w zakresie naruszenia prawa materialnego zawartych w obu apelacjach.

Wskazując na powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił obie apelacje jako bezzasadne.

del. SSO Sylwia Dembska	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Jolanta Cierpień (spr.)
-------------------------	-----------------------	-----------------------------